

חוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001¹

פרק א': כללי

הגדרות

1. בחוק זה -

"אמצעי לאימות חתימה" - תוכנה, חפץ או מידע ייחודיים, הדרושים כדי לזהות שחתימה אלקטרונית מאובטחת הופקה באמצעי חתימה מסוים;
"אמצעי חתימה" - תוכנה, חפץ או מידע ייחודיים, הדרושים להפקת חתימה אלקטרונית מאובטחת;
"גורם מאשר" - גורם המנפיק תעודות אלקטרוניות, והרשום במרשם לפי הוראות חוק זה;
"גורם מאשר זר" - גורם שהוכר לפי הוראות סעיף 22, והרשום במרשם לפי הוראות חוק זה;
"חתימה אלקטרונית" - חתימה שהיא מידע אלקטרוני או סימן אלקטרוני, שהוצמד או שנקשר למסר אלקטרוני;
"חתימה אלקטרונית מאובטחת" - חתימה אלקטרונית שמתקיימים בה כל אלה:

- (1) היא ייחודית לבעל אמצעי החתימה;
  - (2) היא מאפשרת זיהוי לכאורה של בעל אמצעי החתימה;
  - (3) היא הופקה באמצעי חתימה הניתן לשליטתו הבלעדית של בעל אמצעי החתימה;
  - (4) היא מאפשרת לזהות שינוי שבוצע במסר האלקטרוני לאחר מועד החתימה;
- "חתימה אלקטרונית מאושרת" - חתימה אלקטרונית מאובטחת אשר גורם מאשר הנפיק תעודה אלקטרונית בדבר אמצעי אימות החתימה המזהה אותה;
- "מחשב", "חומר מחשב", "פלט" ו"חדירה לחומר מחשב" - כהגדרתם בסעיפים 1 ו-4 לחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;

1. ס"ח 1785, התשס"א (4.4.2001), עמ' 210.
תיקונים:
ק"ת 6169, התשס"ב (22.5.2002), עמ' 754;
ס"ח 2020, התשס"ה (8.8.2005), עמ' 750;
ק"ת 6477, התשס"ו (27.4.2006), עמ' 730;
ס"ח 2246, התש"ע (7.7.2010), עמ' 558. הצ"ח - ממשלה 412, התשס"ט, עמ' 184
(ת"ט בס"ח 2253, התש"ע, עמ' 622);
ק"ת 7072, התשע"ב (1.1.2012), עמ' 528.

המסמך הוכן עבור רשות ניירות ערך על ידי הוצאת הלכות בע"מ. כל הזכויות שמורות להוצאת הלכות.

"מידע", לעניין ההגדרות בסעיף זה – כהגדרתו בחוק המחשבים;
"מסר אלקטרוני" – מידע אשר נוצר, נשלח, נקלט או נשמר באמצעים אלקטרוניים או אופטיים, כשהוא, נראה, נקרא, נשמע או מאוחזר באמצעים כאמור;
"מרשם" – המרשם כאמור בסעיף 9;
"רשם" – הרשם שמונה לפי הוראות סעיף 9;
"תעודה אלקטרונית" – מסר אלקטרוני שהנפיק גורם מאשר לפי הוראות פרק ד' המאשר כי אמצעי אימות חתימה מסוים הוא של אדם מסוים;
"השר" – שר המשפטים.

פרק ב': תוקף חתימה אלקטרונית מאובטחת

2. (א) נדרשה לפי חיקוק חתימתו של אדם על מסמך, ניתן לקיים דרישה זו, לגבי מסמך שהוא מסר אלקטרוני, באמצעות חתימה אלקטרונית, ובלבד שהיא חתימה אלקטרונית מאושרת.

חתימה הנדרשת לפי חיקוק

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על הוראות חיקוק שהשר קבע, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, בתוספת הראשונה.

3. מסר אלקטרוני החתום בחתימה אלקטרונית מאובטחת, יהיה קביל בכל הליך משפטי ויהווה ראיה לכאורה לכך –
(1) שהחתימה היא של בעל אמצעי החתימה;

קבילות חתימה אלקטרונית מאובטחת

(2) שהמסר האלקטרוני הוא זה שנחתם על ידי בעל אמצעי החתימה.

4. חתימה אלקטרונית מאושרת, חזקה כי היא חתימה אלקטרונית מאובטחת.

חזקה לענין חתימה אלקטרונית מאושרת

5. (א) בית המשפט רשאי, אם אין הוא רואה חשש לעיוות דין, לקבל כראיה תעודה החתומה בידי מנהל גורם מאשר או מי מטעמו, המאשרת כי תעודה אלקטרונית מסוימת הונפקה על ידי הגורם המאשר (להלן – תעודת גורם מאשר); תעודה כאמור תיערך לפי טופס שקבע השר.

תעודת גורם מאשר

(ב) דין תעודת גורם מאשר כדין עדות לענין סעיף 237 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(ג) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מכוחו של בית המשפט לצוות כי מנהל הגורם המאשר או מי מטעמו שחתם על תעודת הגורם המאשר, ייחקר בבית המשפט, ובית המשפט ייעתר לבקשתו של בעל דין לצוות על כך.
(ד) נתברר לבית המשפט שבקשתו של בעל דין לחקור מנהל גורם מאשר או מי מטעמו בבית המשפט, כאמור בסעיף קטן (ג), באה לשם קנטור או מתוך קלות דעת, רשאי הוא להטיל על המבקש את הוצאות החקירה.

6. (א) פלט של מסר אלקטרוני החתום בחתימה אלקטרונית מאובטחת לא ייחשב, בכל הליך משפטי, כהעתק המסר האלקטרוני שעל בסיסו הופק, אלא כמקור.

מעמדו של פלט

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על סוגים של מסרים אלקטרוניים, סוגים של הליכים משפטיים ושימושים מסוימים במסרים אלקטרוניים, שהשר קבע, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, בתוספת השניה.

7. (א) בעל אמצעי חתימה -

חובות בעל אמצעי חתימה ואחריותו

(1) ינקוט את כל האמצעים הסבירים לשם שמירה על אמצעי החתימה שלו ולשם מניעת שימוש בו בלא הרשאתו;
(2) ימסור הודעה, מיד כשנודע לו על פגיעה בשליטתו באמצעי החתימה, לכל מי שסביר שישתמך על חתימתו האלקטרונית עקב קשרים שגרתיים ביניהם, ולכל מי שידוע לו כי קרוב לודאי שישתמך על חתימתו האלקטרונית.

(ב) קיים בעל אמצעי החתימה את חובותיו כאמור בסעיף קטן (א), לא יהיה אחראי לנזק שנגרם עקב שימוש באמצעי החתימה שלו בלא הרשאתו.

8. (א) בעל אמצעי חתימה המשמש להפקת חתימה אלקטרונית מאושרת:
(1) יקיים את הוראות סעיף 7(א);

חובות בעל אמצעי חתימה אלקטרונית מאושרת ואחריותו

(2) ימסור לגורם מאשר, לפי בקשתו, מידע שהוא למיטב ידיעתו נכון ומלא, הדרוש לגורם המאשר לשם ביצוע תפקידיו לפי חוק זה;
(3) ימסור הודעה לגורם המאשר שהנפיק תעודה אלקטרונית בעברו, מיד כשנודע לו כי נפגעה שליטתו באמצעי החתימה.

(ב) קיים בעל אמצעי חתימה המשמש להפקת חתימה אלקטרונית מאושרת את חובותיו, כאמור בסעיף קטן (א), לא יהיה אחראי לנזק שנגרם עקב שימוש באמצעי החתימה שלו בלא הרשאתו.

פרק ג': רישום

9. (א) השר ימנה, מבין עובדי משרדו, אדם הכשיר להיות שופט בית משפט שלום, להיות רשם.

רשם גורמים
מאשרים

(ב) הרשם ינהל מרשם, שבו ירשום גורמים מאשרים וגורמים מאשרים זרים לפי הוראות חוק זה; המרשם יהיה פתוח לעיון הציבור.
(ג) הרשם יפקח על הגורמים המאשרים לפי הוראות חוק זה.

10. (א) בקשה לרישום גורם מאשר במרשם תוגש לרשם, ותכלול את כל אלה:

בקשה לרישום
גורם מאשר
(תיקון התש"ע)

(1) שם המבקש, שמו של המועמד להיות מנהל הגורם המאשר ופרטי הזיהוי של כל אחד מהם ומענם; היה המבקש תאגיד, תכלול הבקשה גם את המסמכים שעל פיהם התאגד התאגיד או שעל פיהם הוא פועל, את שמות בעלי השליטה בתאגיד, וכן את שמות המנהלים, פרטי זיהוים ומענם; לענין זה, "שליטה" – כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, וכל מונח בהגדרה האמורה יפורש לפי החוק האמור;

(2) פרטים בדבר עיסוקיו האחרים של המבקש;

(3) פרטים נוספים שקבע השר.

(1א) הוראות סעיף קטן (א) יחולו על בקשה לרישום שמגישה המדינה, או שמגישה תאגיד שהוקם לפי חוק, בשינויים המחויבים כפי שיקבע השר.

(ב) לבקשה יצורפו מסמכים המעידים על קיום התנאים לרישום כאמור בסעיף 11.

(ג) הרשם רשאי לדרוש ממבקש הרישום כל מידע או מסמך נוספים הדרושים לצורך בדיקת הבקשה.

11. (א) הרשם ירשום במרשם מבקש המקיים אחר ההוראות לפי חוק זה וכן את כל אלה:

תנאים לרישום
גורם מאשר

(1) הוא אחד מאלה:

(א) אזרח ישראלי או תושב ישראל;

(ב) תאגיד שהתאגד בישראל שמקום עסקיו או פעילותו בישראל ואחת ממטרותיו היא ניהול עסק או פעילות כגורם מאשר;

(ג) תאגיד שהוקם לפי חוק, והשר הממונה על ביצוע החוק שלפיו הוקם אותו תאגיד אישר לו להגיש בקשה להירשם במרשם;

(ד) המדינה; ואולם התנאים הקבועים בפסקה (3) לא יחולו לגבי המדינה, והתנאים הקבועים בפסקה (5) יחולו לגביה בשינויים המחויבים כפי שיקבע השר; השר רשאי לקבוע תנאים נוספים לעניין רישום המדינה במרשם;

(2) בידי מערכות חומרה ותוכנה מהימנות, המעניקות הגנה סבירה מפני חדירה, שיבוש, הפרעה או גרימת נזק למחשב או לחומר מחשב, והמקנות רמה סבירה של זמינות ואמינות;

(3) הוא הפקיד ערבות בנקאית או ערובה מתאימה אחרת, או ביטח את עצמו אצל מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981, הכל לפי קביעת הרשם, לשם הבטחת פיצויו של מי שנפגע עקב מעשה או מחדל של הגורם המאשר;

(4) הוא רשם את מאגרי התעודות האלקטרוניות, האמורים בסעיף 18(ג), כמאגרי מידע לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981;

(5) מבקש הרישום וכן מי שמועמד להיות מנהל הגורם המאשר לא הורשעו בעבירה; היה המבקש תאגיד - לא הורשעו בעבירה דירקטור המכהן בו וכן בעל השליטה בתאגיד; בפסקה זו - "הורשע בעבירה" - לרבות מי שהוגש נגדו כתב אישום וטרם ניתן פסק דין סופי בענינו;

"עבירה" - עבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין זה מן הראוי כי המבקש יירשם כגורם מאשר;

"שליטה" - כהגדרתה בסעיף 10.

(ב) הרשם רשאי להתנות את הרישום בתנאים נוספים וכן לקבוע הגבלות על פעילותו של הגורם המאשר לענין היקף הפעילות או סוגה, בין השאר בשים לב גם לעיסוקיו האחרים של המבקש.

12. השר רשאי לקבוע כי הרשם יאשר בחתימתו האלקטרונית המאובטחת את אמצעי אימות החתימה של הגורמים המאשרים; בתקנות לפי סעיף זה יקבע השר את דרכי האישור ופרטיו.

אישור אמצעי
אימות החתימה של
גורם מאשר

13. חל שינוי בפרט מן הפרטים שנמסרו לפי סעיפים 10 או 11, ידווח על כך לרשם, מבקש הרישום או הגורם המאשר, לפי הענין, בתוך 15 ימים מהיום שבו נודע לו על השינוי.

דיווח לרשם על שינויים

14. (א) נוכח הרשם כי גורם מאשר אינו מקיים אחר הוראה מההוראות לפי חוק זה, ידרוש מהגורם המאשר לתקן את הטעון תיקון, ורשאי הוא, לאחר שנתן לגורם המאשר הזדמנות להשמיע את טענותיו, להתלות את תוקף רישומו במרשם לתקופה שלא תעלה על 30 ימים, או למחקו מהמרשם.

מחיקת רישום של גורם מאשר או התליית תוקפו

(ב) התלה הרשם את תוקף הרישום של גורם מאשר לפי הוראות סעיף קטן (א), ונוכח בתום תקופת ההתליה כי לא תוקן הטעון תיקון, רשאי הוא להאריך את תקופת ההתליה ב־30 ימים נוספים; נוכח הרשם כי לא תוקן הטעון תיקון בתום תקופת ההארכה, ימחק הרשם את הגורם המאשר מהמרשם.

(ג) הרשם יפרסם הודעה על התליה או מחיקה לפי סעיף זה, בדרך שקבע השר.

14א. לא קיים גורם מאשר דרישה של הרשם לתיקון לפי סעיף 14(א), רשאי הרשם להטיל עליו עיצום כספי בסכום של 171,600 שקלים חדשים.

עיצום כספי (תיקון התש"ע)

14ב. (א) בהפרה נמשכת ייווסף על העיצום הכספי החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

הפרה נמשכת והפרה חוזרת (תיקון התש"ע)

(ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי שיהיה ניתן להטיל בשלה אילו היתה הפרה ראשונה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לענין זה, "הפרה חוזרת" – הפרה של דרישת הרשם לפי סעיף 14(א), בתוך שנתיים מהפרה קודמת של דרישה כאמור שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי.

14ג. (א) הרשם ימסור לגורם מאשר שלא קיים דרישה לתיקון לפי סעיף 14(א) (בחוק זה – המפר), הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בחוק זה – הודעה על כוונת חיוב).

הודעה על כוונת חיוב (תיקון התש"ע)

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין הרשם בין השאר את אלה:

- (1) המעשה או המחדל המהווה את ההפרה;
- (2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;
- (3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני הרשם לפי הוראות סעיף 14ד;

1. הסכום עורכן לאחרונה בי"פ 6199, התשע"א, עמ' 2450, החל מיום 1.1.11.

(4) שיעור התוספת על העיצום הכספי בהפרה נמשכת או בהפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 14ב.

זכות טיעון
(תיקון התש"ע)

14ד. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב רשאי לטעון את טענותיו בכתב לפני הרשם, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה.

החלטת הרשם
ודרישת תשלום
(תיקון התש"ע)

14ה. (א) טען המפר את טענותיו לפני הרשם לפי הוראות סעיף 14ד, יחליט הרשם, לאחר ששקל את הטענות שנטענו, אם להטיל על המפר עיצום כספי, והוא רשאי להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 14ו.

(ב) (1) החליט הרשם לפי הוראות סעיף קטן (א) להטיל על המפר עיצום כספי, ימסור לו דרישה לשלם את העיצום הכספי (בחוק זה – דרישת תשלום); בדרישת התשלום יציין הרשם, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן והתקופה לתשלומו.

(2) החליט הרשם לפי הוראות סעיף קטן (א) שלא להטיל על המפר עיצום כספי, ימסור לו הודעה על כך.

(ג) לא ביקש המפר לטעון את טענותיו לפי הוראות סעיף 14ד, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו ההודעה על כוונת חיוב, יראו הודעה זו, בתום 30 הימים האמורים, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

סכומים מופחתים
(תיקון התש"ע)

14ו. (א) הרשם אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכום הקבוע בסעיף 14א, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) השר רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להפחית את סכום העיצום הכספי הקבוע בסעיף 14א, בשיעורים שיקבע.

סכום מעודכן של
העיצום הכספי
(תיקון התש"ע)

14ז. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני הרשם כאמור בסעיף 14ד – ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב; הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בעתירה.

(ב) (1) סכום העיצום הכספי יעודכן ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ביום ט"ו בטבת התש"ע (1 בינואר 2010); הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים

חדשים; לעניין זה, "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(2) הודעה על סכום העיצום הכספי המעודכן לפי פסקה (1), תפורסם ברשומות.

14ח. העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 14ה.

המועד לתשלום
העיצום הכספי
(תיקון התש"ע)

14ט. לא שולם עיצום כספי במועד, ייוספו עליו, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (בחוק זה - הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלום.

הפרשי הצמדה
וריבית
(תיקון התש"ע)

14י. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גבייה).

גבייה
(תיקון התש"ע)

14יא. (א) אין בהגשת עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים על דרישה לתשלום עיצום כספי לפי חוק זה, כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא בהסכמת הרשם או אם בית המשפט הורה על כך.

עתירה
(תיקון התש"ע)

(ב) התקבלה עתירה כאמור בסעיף קטן (א), לאחר ששולם העיצום הכספי, יוחזר העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

14יב. הוטל עיצום כספי לפי הוראות חוק זה, רשאי הרשם לפרסם בעיתון או בכל דרך אחרת את דבר הטלת העיצום הכספי וסכומו, את שמו של המפר ואת מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבותיה, ורשאי הרשם להורות למפר לפרסם על חשבונו של המפר פרסום כאמור.

פרסום
(תיקון התש"ע)

15. (א) נוכח הרשם כי מערכת חומרה או תוכנה שבידי גורם מאשר אינה מקיימת עוד את התנאים האמורים בסעיף 11(א)(2), רשאי הוא להורות לגורם המאשר להתאימה לתנאים האמורים, בתוך תקופה שיקבע.

שינוי נסיבות

(ב) נוכח הרשם כי השתנו הנסיבות באופן המחייב את שינוי הערובה או הביטוח שהופקדו לפי הוראות סעיף 11(א)(3), רשאי הוא להורות על שינוי הערובה או הביטוח, בתוך התקופה שיוורה.

(ג) לא קיים גורם מאשר את הוראות הרשם לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), רשאי הוא להתלות את תוקף רישומו במרשם או למחקו מן המרשם, לפי הוראות סעיף 14.

16. (בוטל).

(תיקון התשס"ה)

17. (א) לצורך מילוי תפקידיו רשאי הרשם או עובד המדינה שהוא הסמיך לכך בכתב (בסעיף זה - הרשם), לפקח על פעולות הגורמים המאשרים כלהלן:

סמכויות הרשם

(1) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו מידע ומסמכים המתייחסים לפעילותו של גורם מאשר;

(2) להיכנס, לאחר שהזדהה, למקום שבו פועל גורם מאשר, ולערוך בו בדיקה; ואולם לא ייכנס הרשם למקום המשמש למגורים בלבד, אלא על פי צו של בית משפט;

(3) לחדור לחומר מחשב ולהפיק פלט תוך חדירה כאמור, ובלבד שפעולות כאמור ייעשו רק על ידי בעל תפקיד המיומן לבצע פעולות אלה;

(4) לתפוס כל חפץ, לרבות מסמך, אם שוכנע כי הדבר דרוש לשם הבטחת ביצוע חוק זה או כדי למנוע הפרה של הוראותיו; לענין תפיסת חפץ שהוא מחשב או חומר מחשב, יחולו הוראות אלה:

(א) הרשם יעתיק את חומר המחשב ויתיר את המקור בידי בעליו;

(ב) סבר הרשם כי הותרת המקור של חומר המחשב בידי הבעלים עלולה לפגוע בפיקוח או בתוצאותיו, יתפוס את המקור ויתיר העתק בידי הבעלים;

(ג) סבר הרשם כי העתקת חומר המחשב או הותרתו בידי הבעלים עלולה לפגוע בפיקוח או בתוצאותיו, יתפוס את חומר המחשב בלא להעתיקו;

(ד) לא יפעל הרשם לפי הוראות פסקת משנה (ג) ולא יתפוס חפץ שהוא מחשב או רכיב מרכיביו אלא אם כן קיבל צו של בית משפט;

(ה) בית המשפט ייתן צו לפי סעיף זה רק אם שוכנע כי התפיסה חיונית לביצוע הפיקוח; תוקפו של צו כאמור לא יעלה על 48 שעות, ולענין זה לא יובאו במנין השעות שבתות וחגים; בית המשפט רשאי להאריך את תוקף הצו לאחר שנתן לבעלים הזדמנות להשמיע את טענותיו.

(ב) הרשם לא יסמיך אדם לפי הוראות סעיף קטן (א) אלא בהתקיים כל

אלה:

(1) משטרת ישראל לא הודיעה כי היא מתנגדת למינוי מטעמים של ביטחון הציבור;

(2) הוא מיומן לביצוע פעולות של חדירה לחומר מחשב והפקת פלט תוך חדירה כאמור;

(3) הוא קיבל הכשרה מתאימה כפי שקבע השר.

(ג) פעל הרשם לפי הוראות סעיף זה, יחולו ההוראות האלה:

(1) הרשם יערוך רשימה של כל החפצים שנתפסו אגב ביצוע הפיקוח, והמקומות שבהם נמצאו;

(2) הגורם המאשר או אדם מטעמו, יינתן לו להיות נוכח בעת ביצוע הפיקוח, ויימסר לו העתק של רשימת החפצים שנתפסו;

(3) בית משפט השלום שבתחום שיפוטו נתפס חפץ, רשאי לפי בקשת הרשם או לפי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, לצוות כי החפץ יימסר לתובע הזכות בו או לפלוני שינהגו בו אחרת כפי שיוורה בית המשפט והכל בתנאים שיקבע;

(4) חפץ שנתפס יוחזר בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ־15 ימים מיום שנתפס.

פרק ד': גורם מאשר

18. (א) גורם מאשר רשאי להנפיק לאדם מסוים, לפי בקשתו (להלן - המבקש), תעודה אלקטרונית, המאשרת כי אמצעי אימות חתימה מסוים הוא שלו.

פעילותו של גורם מאשר

(ב) גורם מאשר לא ינפיק תעודה אלקטרונית אלא לאחר שנקט אמצעים סבירים לזהות את המבקש, לבדוק את אמצעי האימות החתימה שבידו ולבדוק כי הפרטים שבבקשה להנפקת התעודה נכונים ומלאים.

(ג) גורם מאשר ינהל מאגר של תעודות אלקטרוניות שהנפיק וכן מאגר של תעודות אלקטרוניות בטלות, לפי הוראות חוק זה.

(ד) לצורך ביצוע תפקידיו, ישתמש גורם מאשר רק במערכות חומרה ותובנה מהימנות, המעניקות הגנה סבירה מפני חדירה, שיבוש, הפרעה או גרימת נזק למחשב או לחומר מחשב, והמקנות רמה סבירה של זמינות ואמינות. ניהול מערכות כאמור ייעשה כך שפעילותו הטכנולוגית של הגורם המאשר לפי חוק זה תופרד מפעילויות אחרות המבוצעות על ידו.

19. (א) גורם מאשר יכלול בתעודה אלקטרונית לפחות את הפרטים האלה:
- (1) שמו של בעל התעודה ומספר הזהות שלו, או פרט מזהה אחר, כפי שקבע השר;
  - (2) אישור בדבר בדיקת אמצעי אימות החתימה של בעל התעודה;
  - (3) המספר הסידורי של התעודה האלקטרונית במאגר שהוא מנהל;
  - (4) ציון האופן שבו זוהה בעל התעודה;
  - (5) ציון מועדי התחילה והסיום של תוקף התעודה;
  - (6) שמו ומענו של הגורם המאשר, ודבר רישומו במרשם;
  - (7) חתימתו האלקטרונית המאובטחת של הגורם המאשר;
  - (8) מידע בדבר קיומן של הגבלות על השימושים המותרים לפי התעודה, ככל שישנן, ואם היתה הגבלה על סכום העסקאות שלגביהן ניתן לעשות שימוש בתעודה - פירוט הסכום;
  - (9) מידע בדבר קיומן של הגבלות על אחריותו של הגורם המאשר, ככל שישנן;
  - (10) הפניה למאגר התעודות האלקטרוניות הבטולות, כאמור בסעיף 18(ג).

(ב) השר, באישור הועדה לענייני מחקר ופיתוח מדעי וטכנולוגי של הכנסת, רשאי לקבוע פרטים נוספים אשר ייכללו בתעודה אלקטרונית.

20. (א) גורם מאשר יבטל תעודה אלקטרונית בכל אחד מאלה:
- (1) לפי בקשה של בעל התעודה, מיד לאחר קבלת הבקשה ואימות זהות המבקש;
  - (2) מיד כשנודע לגורם המאשר כי פרט מהפרטים המופיעים בתעודה אינו נכון, או כי נפגמה מהימנות התעודה בדרך אחרת, או כי נפל פגם בחתימתו האלקטרונית המאובטחת של בעל התעודה;
  - (3) בשל מותו של בעל התעודה, ואם הוא תאגיד - בשל מתן צו לפירוקו, מיד לאחר קבלת הודעה על כך, ובלבד שהשתכנע הגורם המאשר במהימנות ההודעה;
  - (4) מיד כשנודע לגורם המאשר על פגם בחתימתו האלקטרונית המאובטחת, או במערכות החומרה והתוכנה שלו, שיש בו כדי לפגוע במהימנות חתימתו או במהימנות התעודות האלקטרוניות שהוא מנפיק.

(ב) מיד עם ביטול תעודה אלקטרונית, יודיע על כך הגורם המאשר לבעל התעודה, וירשום את דבר הביטול במאגר כאמור בסעיף 18(ג), באופן שקבע השר.

21. (א) גורם מאשר לא יהא אחראי לנזק שנגרם עקב הסתמכות על תעודה אלקטרונית שהנפיק, אם הוכיח כי נקט את כל האמצעים הסבירים לקיום חובותיו לפי חוק זה.

אחריות גורם
מאשר
(תיקון התש"ע)

(ב) קבע גורם מאשר הגבלות על סוגי השימוש בתעודה או על סכומי העסקאות שלגביהן ניתן לעשות שימוש בתעודה, לא יהיה הגורם המאשר אחראי לנזק שנגרם עקב שימוש החורג מההגבלה, ובלבד שפירט הגבלה זו על גבי התעודה לפי הוראות סעיף 19; אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותו של גורם מאשר לקבוע הגבלות נוספות על אחריותו, בכפוף לכל דין.

(ג) השר, באישור ועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לגבי אחריות המדינה לפי סעיף זה, ואולם לא ייקבעו הוראות שיפחיתו מרמת האחריות של גורם מאשר לפי סעיף זה.

21א. (א) המדינה רשאית להנפיק תעודה אלקטרונית לפי חוק זה, בכל אחד מאלה:

הנפקת תעודות
אלקטרוניות בידי
המדינה
(תיקון התש"ע)

(1) על גבי מסמך זיהוי כהגדרתו בחוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התש"ע-2009; ואולם מקום שבו נדרשת חתימה אלקטרונית מאושרת לפי כל דין, תוכל תעודה אלקטרונית שהונפקה לפי סעיף זה לשמש רק לשם ביצוע פעולה של בעל התעודה מול המדינה, ובלבד שאינה פעולה של תאגיד או פעולה כאמור של בעל תעודה שהוא בעל מקצוע מורשה לפי כל דין, המתבצעת במסגרת מקצועו או רישונו;

1. על אף האמור בסעיף 21א(א) (1) לחוק, בתקופה של שלוש שנים מיום כניסתו לתוקף של צו לפי סעיף 1(41) לחוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התש"ע-2009, מקום שבו נדרשת חתימה אלקטרונית מאושרת לפי כל דין, תוכל תעודה אלקטרונית שהונפקה בידי המדינה לפי סעיף 21א האמור לשמש לביצוע כל פעולה של בעל התעודה, ובלבד שהפעולה אינה של תאגיד או שאינה פעולה המתבצעת על ידי בעל תעודה אלקטרונית שהוא בעל מקצוע מורשה לפי כל דין, במסגרת מקצועו או רישונו כאמור; בסעיף זה, "תעודה אלקטרונית" – כהגדרתה בחוק. השר, באישור ועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת, רשאי להאריך את התקופה האמורה לעיל בתקופה נוספת אחת שלא תעלה על שנה.

(2) לעובד המדינה, למי שממלא תפקיד או נושא משרה מטעמה או במוסד ממוסדות המדינה, או למי שממלא תפקיד על פי דין, לצורך ביצוע עבודתו או תפקידו כאמור; לעניין זה, "עובד המדינה" – לרבות חייל, שוטר וסוהר.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאית המדינה, החל ביום כ"ו בטבת התשע"א (2 בינואר 2011) (בסעיף זה – המועד הקובע), להנפיק תעודה אלקטרונית אף שלא כאמור בסעיף קטן (א), ובלבד שהתקיימו כל אלה:

(1) התעודה דרושה לצורך ביצוע חובה המוטלת על מבקש התעודה על פי דין או על פי דרישה של רשות מרשויות המדינה;

(2) הממשלה החליטה על כך לאחר שנוכחה כי רק גורם מאשר אחד מנפיק תעודות אלקטרוניות למטרות האמורות בפסקה (1) וקיימים ליקויים מהותיים באופן פעולתו, ועקב כך קיים חשש לפגיעה ביכולתם של מי שהוטלה עליהם חובה או דרישה כאמור בפסקה (1), למלא הוראות או דרישות בהתאם לכל דין ובאופן סביר.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), רשאית המדינה להנפיק תעודה אלקטרונית אף שלא כאמור בסעיף קטן (א), לפני המועד הקובע, ובלבד שלא קיים גורם מאשר אחר שיכול לספק את השירות, והתקיים אחד מאלה:

(1) גורם מאשר נמחק מהמרשם;

(2) הותלה תוקף רישומו של גורם מאשר במרשם;

(3) נפסקה פעילותו של גורם מאשר;

(4) הממשלה נוכחה, על פי חוות דעתו של הרשם, כי קיימים בפעולתו של גורם מאשר ליקויים מהותיים המעלים חשש לפגיעה במהימנות התעודות האלקטרוניות שהוא מנפיק.

(ד) התקיימו התנאים להנפקת תעודות אלקטרוניות בידי המדינה לפי סעיף קטן (ב) או (ג), יודיע השר לגורם המאשר על ההחלטה להנפיק תעודות אלקטרוניות בידי המדינה.

(ה) החליטה הממשלה כי הוסר החשש האמור בסעיף קטן (ב)(2) או (ג)(4), או חדלו להתקיים התנאים האמורים בפסקאות (1) עד (3) של סעיף קטן (ג), תחדל המדינה להנפיק תעודות אלקטרוניות לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג); השר רשאי לקבוע הוראות לעניין זה, לרבות לעניין חדילה מדורגת של הנפקה כאמור על ידי המדינה.

(ו) השר, באישור ועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לעניין הנפקת תעודות אלקטרוניות וביטולן בידי המדינה לפי פרק זה, ואולם לא יקבע השר הוראות שיפחיתו מרמת האבטחה ואיכות השירות הנדרשות מגורם מאשר לפי חוק זה.

פרק ה': שונות

22. (א) הרשם רשאי להכיר בגורם המאשר חתימות אלקטרוניות והפועל מחוץ לישראל כגורם מאשר, ובלבד שנוכח שהוא עומד בתנאים הדומים לאלה הנדרשים ממיי שמבקש להירשם כגורם מאשר לפי חוק זה; קבע השר תנאים נוספים לפי סעיף קטן (ד) – ובלבד שנוכח שהוא עומד בתנאים נוספים כאמור. (ב) הרשם ירשום במרשם את הגורמים המאשרים הזרים שהכיר בהם לפי סעיף קטן (א).

תעודה אלקטרונית של גורם מאשר זר

(ג) דין תעודה אלקטרונית שהונפקה בידי גורם מאשר זר שהוכר בידי הרשם ונרשם על ידו לפי סעיף זה, כדין תעודה אלקטרונית שהונפקה על ידי גורם מאשר בישראל, לפי חוק זה.

(ד) השר רשאי לקבוע מה הם תנאים דומים לענין סעיף קטן (א) וכן תנאים נוספים להכרה בגורם מאשר זר לפי סעיף זה.

23. שר המשפטים רשאי לקבוע תנאים מיוחדים להעברת מסרים אלקטרוניים החתומים בחתימה אלקטרונית, אל רשויות המדינה ומהן, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

דין רשויות המדינה

24. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, וכן לקבוע –

ביצוע ותקנות (תיקון התש"ע)

- (1) אגרות בעבור הרישום במרשם והעיון בו;
- (2) פרטים שייכללו במרשם, והוראות לענין אופן ניהול המרשם;
- (3) את דרכי העיון במרשם, לרבות בתקשורת האלקטרונית ובאתר האינטרנט של הממשלה;
- (4) הוראות לענין ביטוח, ערבות בנקאית, או ערובה אחרת, לרבות סוג הערובה, סכומיה, דרכי הפקדתה, שינויה וחילוטה, לפי סעיפים 11(א) ו-15(ב);
- (5) תנאים נוספים לרישום גורם מאשר, הוראות לענין סוג ואופן ההגבלה על פעילותו ודרישות לענין אופן פעולתו, לפי סעיף 11;

(6) הוראות לענין ניהול מאגרים של תעודות אלקטרוניות תקפות ותעודות אלקטרוניות בטלות או מותלות, לרבות לענין אופן העיון בהם, משך החזקתן של תעודות אלקטרוניות במאגר ודרכי שמירתן, לפי סעיפים 14, 18 ו-20;

(7) פרטי הבקשה לקבלת תעודה אלקטרונית לפי סעיף 18;

(8) פירוט המידע שעל גורם מאשר למסור לבעל אמצעי חתימה, לרבות בדבר הסיכונים הכרוכים בשימוש בחתימה אלקטרונית מאושרת, והחובות המוטלות על בעל אמצעי החתימה לפי חוק זה;

(9) סוגי מערכות אשר חזקה עליהן שהן מערכות חומרה ותוכנה מהימנות לפי סעיפים 11, 15 ו-18, וכן סוגי חתימה אלקטרונית אשר חזקה שהן מהוות חתימה אלקטרונית מאובטחת;

(10) דרכים לזיהוי המבקש ובדיקת אמצעי החתימה שבידיו, לצורך קבלת תעודה אלקטרונית, לפי סעיף 18;

(11) פרטים שייכללו בתעודה אלקטרונית ואופן הצגתם, לפי סעיף 19;

(12) תנאים להכרה בגורם מאשר זה, לפי סעיף 22(ד).

(ב) (1) (בוטל).

(2) תקנות לפי סעיף קטן (א)(1) עד (12) יותקנו באישור ועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת.

25. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן.

שמירת דינים

26. תקנות ראשונות לפי סעיפים 2(ב) ו-6(ב) יובאו לאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת בתוך ארבעה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

חובת התקנת תקנות

27. תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו.

תחילה

תוספת ראשונה

(סעיף 2(ב))

(תיקונים:
התשס"ב, התשס"ו)

1. חוק הירושה, התשכ"ה-1965, לענין צוואה, זיכרון דברים על צוואה בעל פה, צו ירושה, צו קיום צוואה, צו ירושה וקיום צוואה;

2. חוק הנאמנות, התשל"ט-1979, לענין כתבי הקדש;

3. חוק הנוטריונים, התשל"ו-1976, ותקנות הנוטריונים, התשל"ז-1977, לענין חתימה בפני נוטריון וחתימה בידי נוטריון;
4. סעיף 91 לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961, לענין ייפוי כוח;
5. תקנות המקרקעין (ניהול ורישום), התשל"ל-1969, לענין בקשות לרישום או לביטול רישום ושטרי עסקה;
6. תקנות הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד) (הודעות, בקשות וצווים), התשנ"ח-1998, לענין הודעות ובקשות;
7. חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981, ותקנה 272 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, לענין הסכמת הורה לאימוץ;
8. כללים והנחיות מקצועיות לפעולת עמותה מוכרת (לפי חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981), לענין בקשות וחוות דעת;
9. כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשנ"ב-1992, לענין הסכמים בין תאגיד בנקאי לבין הלקוח;
10. כל חיקוק שנדרשת לגביו חתימת אדם על תצהיר, למעט חיקוק שעל פיו מוגש תצהיר לבית משפט;
11. חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, לענין חוזה כרטיס חיוב.

תוספת שניה

(סעיף 6(ב))

(תיקונים: התשס"ב,
התשע"ב)

1. פסקי דין של בית משפט, בית דין או כל ערכאה שיפוטית או מעין שיפוטית שהוקמה על פי דין, אלא אם כן נקבע אחרת בכל דין;
2. שטרות לפי פקודת השטרות;
3. שטרי מניה למוכ"ז.
4. פלט נייר של נסח כהגדרתו בתקנות המקרקעין (ניהול ורישום), התשע"ב-2011, וכן פלט נייר של עותק מאושר מאוסף תעודות כמשמעותו בתקנה 93 לתקנות האמורות.

מאיר שטרית
שר המשפטים

אריאל שרון
ראש הממשלה

אברהם בורג
יושב ראש הכנסת

משה קצב
נשיא המדינה

1. פריט זה בתוקף כחלק מהתוספת הראשונה בתקופה שמיום 22.5.2002 ועד יום 15.1.2003.